omīa poteſt que poteſt epiſcopus excep
to uno caſu ut de elec·is·cui·li·vi· Sed
in perſona epiſcopi ſede uacante plus re
ſtringit̄ q̄ uiſitatoris· nam non poteſt
conferre·eligere·uel preſentare Et mul
ti caſus ſunt de quibus dubitatur·an trā
ſeunt in epiſcopum·de quibus uide qđ
nō·Io·an·de maio·et obe·c·i·in nouella
ubi ponit caſus in quibus certum eſt ꝙ
capitulum ſuccedit·et plurimos ponit đ
quibus plurimum dubitatur·an illud ſuc
cedat·plurimum autem reſtringitur in
perſona uicarii de quo infra dicā Of
ficialis uero epōꝝ ꝓprie uel aliorum ꝑ
latorum iuriſditionem habentium eſt ille
cui per cōmiſſionem officii cōpetit cog
nitio cauſarum ſubaudi·et diffinitio et
deciſio Et iſte officialis facit idem con
ſiſtorium ſiue auditorium ſeu tribunal
cum cōmittente·de offi·uica·c·ii·de ap·
c·iiii·in prin·de conſue·c·ii·li·vi·Et ex
cōmunicatus cōīr officialis cognoſcere nō
poteſt·ut de offi·uica·c·i·li·vi·Et quia
de ſignificatione uocabuli eſt ꝙ cauſe cri
minales uidebantur includi·ĉ·de trāſac
l·cauſas Ideo ab iſta regula fit exceptio
ut nec inquirere nec cognoſcere nec cor
rigere·uel punire poſſit·ut in dicto·c·i·
de offi·uica·li·vi· Contra de offi·or
di·c·i·li·vi·ubi ſuſpēdit et excōmunicat
So·illud habet locum propter contuma
ciam et inobedientiam cōmiſſaꝫ in cauſis
quia coram officiali tractabantur Vnde
credo ſi clericus uel laicus aures official'
offendat iuxta·l·nullum·ĉ·de teſti·et
de penis ſupbiis ꝙ talis officialis poteſt
pro motu ſuo arbitrarie punire·quia ali
qua licent incidenter que non licent prin
cipaliter·ut de or·cog·tuā in fi·Non ta
men iudex laicus ullo caſu poſſit puni
re clericum ſcđm Hoſti·ut ipſe nō·đ fo
compe·c·uerum poſt glo Inno Nec cre
dat aliquis ꝙ poſſit audire accuſationes
criminales·quaſi punitio prohibeatur ſo
lum·quando per uiam inquiſitionis pro
ceditur Nam ſi prohibetur punitio deſ
cendens ex inquiſitione·multo fortius deſ
cendens ab accuſatione·ut de accu·dilec
tus·ii·Et ſi dicatur ꝙ queſtio non ꝓce
dit·quia cauſas criminales audit ſolus epi

ſcopus adiuncto ſibi numero epiſcopoꝝ
xv·q·vii·per totum Dic ꝙ intelligitur
qn̄ accuſatur aliquis a ꝓmotione benefi
cii·non ad depoſitionem Et forte hodie
ꝑ moderna iura·cauſas criminales audit
epiſcopus ſolus·de hoc in ſpe·de accu·§·
iiii·et de pen c·ii·in nouella li·vi· Et licꝫ
officialis propter crimen nō poſſit quē
remouere ab eccleſia ſua·poteſt tamen
queri coram eo ut declaret quem non ha
bere titulum in eccleſia·ut quia fuit inſti
tutus per eum qui non potuit·ut de offi
uica·c·ii·li·vi·in nouella·poteſt inſtitue
re et confirmare que ad iuſtitiam perti
nent·et que expediuntur cauſa cognita·
et uocatis uocandis Ad primuꝫ quod
nō·Io·an·đ offi·uica·c·ii·li·vi·in nouel
la de reſcrip·auditor in clemē·Ad ſcđm
facit de elec·c·ulti·li·vi Vnum tamē
non eſt pretermittendum·quia Archid·
et Io·an·dicunt ꝙ in officiali tranſit id
quod habetur de here·c·ut officio li·vi·
et·c·ut cōmiſſis·et·c·fi·e·li·et ti·Et ta
men illa iura nō loquntur de officiali·ſed
de uicario·et ſic iſti duo doc·non uiden
tur facere differentiam inter uicariū et
officialem·et permixtim loquntur quaſi
ſit unum officium habens diuerſa nomi
na·Et in partibus italie cōīr dicimus illuꝫ
uicarium·quem iſti officialem appellant·
Sed Io·an·e·li·c·fi·dicit ꝙ uicarius et
officialis ſunt diuerſi·allegat glo·de tem
po·or·c·iii·§ ii·iii·reſponſo li·vi·Et iſti
ultra rodanum cōīr dicunt ꝙ uicarius ha
bet maiorem auctoritatem et officium
q̄ officialis habeat Et Io·an·et Pau·di
cūt ꝙ uicarius in ſpiritualibus nō eſt de
legabilis ſicut officialis ut nō·in clemen·
ii·de reſcrip· Alibi inuenio uicariū gene
ralem ut de offi·uica·c·fi·et de preben·
ſtatutum dominus Guil·de offi·uica·cl
emen·i·conatur aſſignare differentiam
inter uicarium ⁊ officialem ut cum dicit
uicarium in ſpiritualibus ſed ſimpliciter
uicarium et quandoqꝫ uicarium genera
lem ut ex uerbis ſuis colligitur et q̄cq̄d
poteſt officialis pōt et uicarius·ſed non
conuertitur Nam uicarius ſcđm eū po
teſt corrigere et punire qđ non poteſt
officialis Item dicit ꝙ poteſt dare litte

ras ad ordines qđ non poteſt officialis de
tem·or·c·iii·nam officialis non habet po
teſtatem circa actus ſpirituales extra iu
diciales quia illud pertinet ad uicarium
in ſpiritualibus ut dicit Oſti·in ſumma
de penis·§·cui conferendum·Xᵒ·quit qđ
officialis non tamen nego ſed aſſero ꝙ
officialis poteſt audire cauſas ſicut in lai
co diſtinguitur de actis ſpecialibus đ ꝓ
curato·c·i·li·vi· Ex his uerbis comꝑ
henditur ꝙ ſi epiſcopus faciat uicarium
generalem talis poteſt qđ poteſt offici
alis·et qđ pōt uicarius in ſpiritualibus
Et etiā dicit cleme·ii·de reſcrip·ꝙ a đle
gato epiſcopi nō poteſt appellari ad uica
rium generalem epiſcopo abſente ar·cō
tra de offi·dele·ſtuduiſti Ad hoc ſci
endum·ꝙ quandoqꝫ Iura loquntur et in
nuunt ꝙ uicarius non habet exerutioneꝫ
ſui officii ꝑſēte epiſcopo ſed in remotis
agente ut patet de temp or·c·iii·et de
here·ut cōmiſſi et·c·ut·officiū·in fi·
Credo tamē eſſe regulare ꝙ epiſcopo
ꝑſente uicarius poteſt exequi officiū ni
ſi in caſibus exceptis et ī reuerencialibus
iuxta nō·đ offi·dele·c·antepenul·ꝑ oſti·
Incipiamus ergo et queramus quid
iuris ſi epūs unum ſolum uicarium cōſti
tuit·qđ in eum tranſeat Credo ꝙ tran
ſit in eum q̄cq̄d tranſit in officialem et
q̄cq̄d tranſire potuit in uicarium in ſpi
ritualibus et tranſeunt etiam ſi qua ſunt
alia·que non competant officiali·uel uica
rio in ſpiritualibus·et ſcđm hoc uicarius
generalis·eſt delegabilis ſicut officialis
ſed non uicarius in ſpiritualibus tantuꝫ
tamen non credo ꝙ ꝑ iſtam generalē·cō
miſſionem tranſeat in eum aliquid arduū
uel uniuerſale·uel qđ requirit ſpirituale
mādatū ut de offi·dele·qđ trāſlationē·

ccc·iii·

Veſtio uertitur inter ciues
ſuꝑ tali caſu·Comunitas i
diget pecunia·requirit ciues
ſuos ut ſibi mutuēt et ipſa
ꝓ intereſſe ſiue ꝓpter damnum·qđ ciues
incurrunt ꝓmittit eis annuatim ꝓ quoli
bet centinario· qnqꝫ quouſqꝫ reſtituat
ipſa totam ſortem Ciues nolunt mutu

are Demum coacti mutuant cōmunitati
et recipiunt annuatim·v·pro quolibet cē
tenario·poſt hoc uadit p·et emit·a quo
dam iſtorum ciuium·creditore cōmuni
tatis quodam precio pecuniam quam ille
preſtitit cōītati·ut v·recipiat annuatiꝫ
ſicut creditor qui primo preſtitit recipi
ebat Queritur ergo·an·P·qui emit cō
mittat uſuram Pro iſtius caſus decla
ratione Primo uidenduꝫ eſt quid ſit uſu
ra Secūdo unde dicatur Tertio qualiter
cōmittatur Quarto an ciues qui coacti
mutuant recipiendo·v·in anno pro quo
libet centenario cōmittant uſurā Quin
to an·P·qui emit cōmittat uſurā đ quo
eſt dubium Vſura eſt quicquid ultra
ſortem mutuatam·ſolum gratia uſus pa
cto uel intentione uel exactione habita
ex poſt facto recipiatur Dico quicquid
ultra ſortem pro eo quod habetur·xiiii·
q·iii·uſura·et·c·plerīqꝫ ubi dicitur quic
quid exigo ultra ſortem uſura eſt·de ſi
mo·in tantū·et·c·ea que· Dico mutua
tam·quia uſura ſolum in contractu mu
tui locum habet·qđ intellige regulariter
ſiue directe et ꝑ ſe Nam in multis aliis
contractibus indirecte et per accidens·
uſura cōmititur ut·ī·patebit Sed regu
lariter et per ſe ſiue directe ſolum in cō
tractu mutui Iuxta illud luce vi·mutuū
dantes·nil inde ſperantes Dico ſolū gra
tia uſus·ꝓpter penam que aliquando in
contractibus apponitur que niſi in frau
dem uſurarum apponatur licite recipit̄
xii·q·ii·fraternitas Dico pacto uel exac
tione habita ex poſt facto debitor gratis
offert recepi poteſt ſine aliquo pacto cū
mala intencione ab inicio caruerit nullaꝫ
enim maculam oblatio ſuſcipienti ingerit
que non ambiētis poſtulatione proceſſit
i·q·ii·ſicut epīm Dico intencione·quia
qui in hac intēcione principaliter ductus
eſt ut aliquid ultra ſortem recipiat et
non alias mutua·turus mutuaret tibi pe
cuniā licet in foro iudiciali·non poſſet cē
ſeri uſurarius de uſuris in ciuitate·cū in
foro penitētiali tenetur reſtituere ſic
acceptū de uſuris [illegible] ·xiiii·q·iii·ſi
feneraberis et ꝑ conſequens in foro pe
nitētiali eſt uſurarius ut ī·clarius đduce